

BUDA-PESTA

24 Mălu st. v.

6 Juniu st. n.

Va asi duminco'a.

Redact.: strada Havas nr. 1.

Nr. 21.

Anulu XI.

1875.

Pretiuu pe unu anu 10 fl.

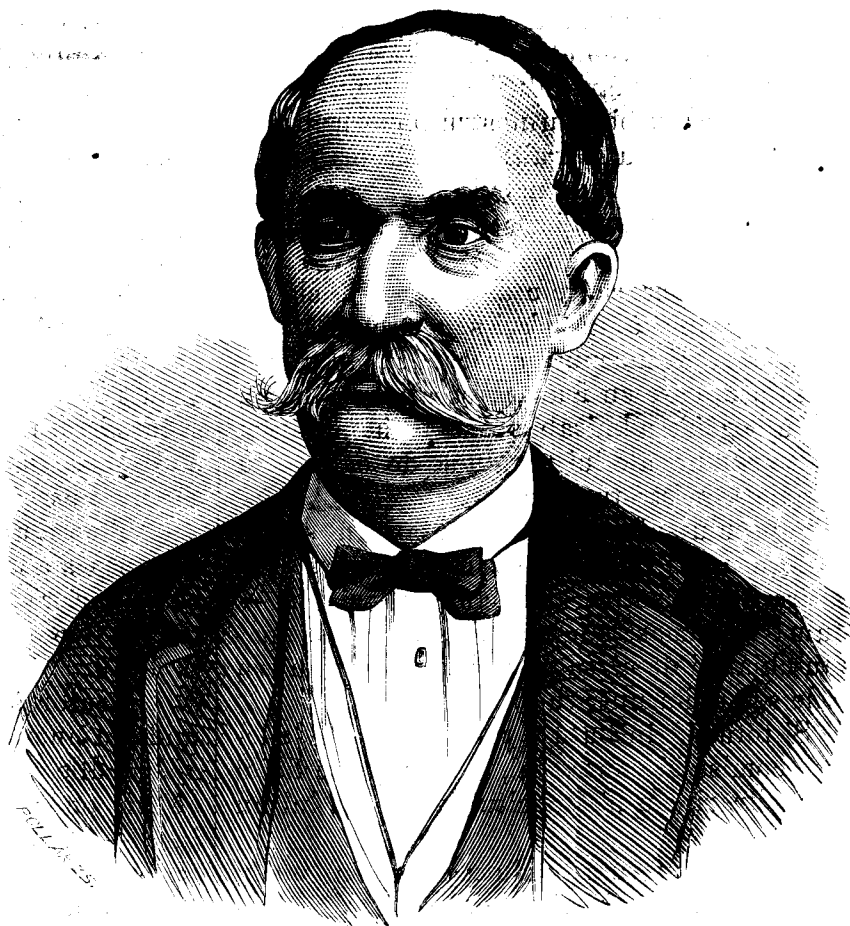
Pentru Romanii'a 2 galbeni.

Ladislau Vasiliu baronu de Popu.

Déca consultămu istori'a universală, dăm de multe pagine triste. Ochiu ni se implu de lacrimi, si simțim e cuprinsa de fiori candu le cetim. Trecutul multoru popore este scrisu cu litere de sange.

O astfelu de istoria dure-rosa este si ceea a natiunii romane din Transilvania. Candu o cetim, ne cuprinde mirarea, ca o natiune care a suferitu asiá de multu, cum n'a peritu de totu din lume?

Stramósia in patri'a sa, domnitória odinioara peste acelu cuibu de raiu, compusu din munti umbrosi si vai manóse, ea fu degradata la rolulu umilitoriu de sclava. Era numai tolerata de adi pana mane, pana la bunulu-placu alu tiraniloru. Muntii si vai secolu intregi au resunatu totu de gele, ca-ci bietulu poporu romanu uitase cu totul bucuri'a, si peptulu lui nu scotea decatu plansete si suspine. Tóte s'au

Ladislau Vasiliu baronu de Popu.

intreprinsu pentru stingerea vietii lui: facutu-au aliantia trei natiuni, ca sè-lu ucida, sè nu-i remana nici numele, care sè povestésca generatiuniloru urmatórie, cà 'n aceste parti frumóse au siediutu candu-va si unu poporu, care s'a numitu romanu; votatu-s'au legi draconice, încátu déca le cetimu adi, nu scimu de ce sè ne miràmu mai tare, de îndelungat'a rabdare a poporului romanescu, care a fostu in stare a suferi si astfelu de blasfemii? — séu de barbarismulu dobitocescu, care au facutu acele legi? — in sfirsitu inventatu-s'au tóte, câte au fostu in stare sè nascocésca reutatea animei, sufletulu diavolescu si fiintiele din infernu.

Si tóte aceste s'au petrecutu in mijloculu Europei civilisate, si n'a vinitu nime sè stérge lacremile, sè stinga suspinele si sè incete plangerile acestui poporu.

Nimene n'a auditu plansulu Romanului, nimene n'a vediutu picurile de sange in mijloculu noptii intunecóse, si nimene n'a grabitu sè smulga cutitulu din manile crudiloru, cari ingenunchiau pe peptulu natiunii romane doborite . . .

Dreptatea s'a ascunsu de fric'a impilatoriloru, libertatea s'a cufundatu in negurile temnitielor si adevèrulu fu ristignitu. Si in loculu lor — nedreptatea, tiran'ia si minciuna n'a au ocupatu profanatul locu de frunte.

Si a suferitu bietulu nostru poporu chinurile unui martiriu, a traitu o viétia mai grósnica decâtu o suta de morti, si a patimitu multu si nu i-a fostu iertatu nici macaru sè planga.

Pe di ce mergea, elu deviniá mai slabu, fati'a i se intunecà, anim'a i se sbêrci, si unele membre ale lui incepura a secá. Pomulu odinóra falosu, care cu fruntea sa atingea norii, si-perdù corón'a admirabila, se facù plesiuvu si multe ramuri ale lui taindu-se de catra elu se asiediara in straturi straine.

Poporulu suferiá, si persecutatu in strulu secoliloru multi fii ai lui, slabi la angeru, luparasira, se insotira dusmaniloru, si elu — bietulu! — remase singuru, fara spriginu, parasitu chiar si de aceia pe cari i-a crescutu cu laptele seu si i-a nutritu cu panea sa.

Si totu-si, in butulu tuturoru fara-de-le-giloru comise in contra lui, in butulu perfidiei ffiiloru vitregi, elu n'a muritu, esistinti'a lui nu s'a stinsu.

Pomulu tufosu a perdutu multu in gerulu ernei, multe namuri i s'au prepaditu, elu a devenitu mai pucinu umbrosu, inse n'a secatu,

pentru cà tulpin'a a remasu sanetósa si nestricata.

Natiunea nóstra a suferitu multu, a peritu multi fii ai ei, inse ea totu-si n'a muritu, càci trupin'a ei — poporulu — i-a conservatu viéti'a.

Si éta trupin'a a odrazlitu. Ramurile verdi si tinere s'au ivitu de nou. Ele au incun-giuratu cu iubire trupin'a vechia, au intaritu-o, si éta pomulu éراسi incepe sè aiba umbra . . .

Abiá a espiratu unu patrariu de secolu, si éta adi avemu in tóte partile juni inteligenti si barbati incaruntiti in luptele nationale. Numerulu lor cresce din anu in anu, si ceea ce nu mai putemu cu arm'a fisica, trebue sè redobandimu cu arm'a intelectuala.

Unulu dintre acesti fii este si barbatulu, lu-carui portretu lu publicàmu in nr. acest'a, si care — dupa decursu de secolu — celu d'antâiu s'a aredicatu ca Romanu la o demnitate atâtu de innalta.

Acestu barbatu, atâtu de bine cunoscutu si multu stimatu mai alesu in Transilvania, alu careia fflu a fostu, durere! nu mai este. Mórtea cruda l'a rapitu pré curendu din mijloculu nostru. Sè ni facemu dar dator'ia, si sè sacrificàmu câte-va sire memoriei sale.

Ladislau Vasiliu Popu fu nascutu in Transilvania, in comun'a Berindu aprópe de Clusiu, la 6 ianuariu 1820 st. n., adeca tocmai in diu'a de Craciunu. Parintele seu, Ananiu, a fostu preotu in comun'a numita.

In etate de 7 ani parintele seu lu-dete la scól'a din Clusiu sè invetie carte, unde apoi si-facù tóte studfile si terminà cursulu juridicu la 1838, cu succesu eminentu.

In sirele din capulu acestei biografii zu-graviramu starea Romaniloru pe acele timpuri. Unu tineru de alu nostru, ori câtu de invetiatu si inteligentu, nu putea sè inainteze pe carier'a civila, decâtu numai déca si-renegá natiunea, mam'a nutritória.

Tinerulu Popu nesimtindu-se capabilu la acestu pasiu tristu, si de alta parte vediendu, cà pe carier'a civila nu se va puté ferici, intrà in teologia si terminà cursulu in Viena la 1842.

Rentorcându-se in patria, merse la Blasiu, unde fu numitu profesorulu de matematica. Trei ani de dfile ocupà dinsulu acésta catedra, facându onóre gimnasiului din Blasiu. Atunce inse — in urmarea cunoscutei nentielegeri a magiaronului episcopu Leményi cu professorii din Blasiu — tinerulu profesorulu Popu parasl nu numai catedr'a sa, ci si carier'a preotiésca

si la anulu 1845 se inscrise cancelistu la tabl'a regésca din Têrgulu-Muresiului, ér dupa trece-rea a trei ani de pracsă, facù censura advocatuala si se asiedià in Reginulu sasescu. Inca in tómn'a aceleuia-si anu (1848) se cununà cu Elena Olteanu, fic'a negutiatoriuului de acolo Ioanu Olteanu.

In revolutiune nu luà parte, ci petrecù totu timpulu retrasu in Reginu.

In 5 augustu 1849 fu numitu de catra Wohlgemuth-Bach comissariu pentru cerculu Retégu, in juliu 1850 consiliariu la judecator'ia criminala din Bistritia, in septemvre aceleuia-si anu consiliariu la tribunalulu criminalu de apelatiune in Sibíiu, si in 1852 consiliariu la tribunalulu apelatoriu provisoriu totu acolo.

La 1854 Maj. Sa lu-numù consiliariu de apelatiune la forulu apelatoriu organizatu definitivu in Sibíiu, la 1857 fu numitu consiliariu de apelatiune si la forulu apelatoriu urbarialu.

La 1859 Maj. Sa lu-numù consiliariu de sectiune in ministeriulu de justitia, la 1860 consiliariu de curte la atunci reinfintiat'a cancelaria de curte a Transilvaniei.

La 1861 fu innaltiatu la demnitatea de vice-presiedinte gubernialu in Clusiu, si presiedinte alu tribunalulu supremu din Transilvani'a, — si in 1863 Maj. Sa lu-numù consiliariu intimu de statu, si cavaleru ordinulu corón'a de feru clas'a II. La anulu 1867 tribunalulu supremu alu Transilvaniei mutandu-se la Pesta, si adeca contopindu-se in tabl'a septemvirală (acuma suprem'a curte judecatorésca) din Budapesta, Popu fu numitu aice presiedinte de senatu, in care calitate servì cu onóre pana la mórtea sa.

Asociatiunea transilvana pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu, in considerarea positiunii sociale a acestui barbatu si a serviciiloru sale pentru natiune si patria, in adunarea din Clusiu la 1867 lu-alese presiedinte alu ei. Sub presiedinti'a lui adunà-rile generale ale Asociatiunii transilvane luara unu sboru mai innaltu, ele devenira unu adeveratu focalariu alu inteligintiei nóstre, la care grabira a participá in toti anii câtu de multi. Asociatiunea i-a si manifestatu multiamirea sa, realegandu-lu de dóue ori.

Societatea pentru cultur'a poporului romanu din Bucovina inca lu-distinse cu titlulu de presiedinte onorariu alu ei.

In fine Maj. Sa la anulu 1872 lu-numù baronu.

Éta pe scurtu, schitiile biografice ale acestui barbatu. Spre a le amplificá, ar fi trebuitu sè dispunemu de spaciu mai multu, càci biograf'ia dinsului e in strinsa legatura cu istori'a natiunii romane din Transilvani'a de la 1849 încóce.

Prin mórtea lui, intemplata in Budapesta la 17 februaru a. c., natiunea a perdutu pe celu mai innaltu diregatoriu romanu civilu, pe unu juristu escelinte si pe unu ffu iubitoriu.

Dorinti'a.

Ah! d'amu avé, iubit'o, o insula bogata
De aeru, de lumina, in spatiu asiediata,

Departu de pamentu ;

Acolo unde futuri, cu aripi aurite,
Se légana adesea pe lesele 'nflorite,
Feriti de mani profane, d'alu iernei rece ventu.

Acolo unde vierme in flóre nu strebate,
Si-albin'a se adapa din sucuri parfumate

Totu timpulu peste anu !

Acolo unde *Febus* in cale se opresce
Mai multe óre diu'a si 'n lume respandesce
Lumin'a sa curata, din caru-i suveranu !

Acolo unde nóptea pe di nu o ascunde
De câtu c'unu velu subtire, prin carele petrunde

Viétia si placeri ;

Si unde-a simti numai cà cine-va traesce,
Respira acelu aeru, viséza si iubescu,
E multu mai preferabilu de câtu ori-ce averi.

Acolo, singuri numai, frumós'a mea iubita,
Amu trece impreuna o viétia fericita,

Condusa de amoru ;

Si sufetele nóstre aprinse de iubire,
Ca clim'a astei insuli, c'a dioriloru zimbire,
Aru ride totu-de-una si-aru crede 'n viitoru.

Amorulu nostru tineru si plinu de infocare
Ar fi ací totu tineru si fara pregetare ;

Elu n'ar imbetrani :

Ca si campi'a verde cu crini si vioarele,
Ca si albastr'a bolta cu miile de stele
In care si sub care, iubit'o, amu traí.

A sórelui lucire, a ventului suflare,
Unu aeru de viétia ce ar esí din mare

In noi s'ar stracurá ;

Si ne-arú redá juneti'a ce fuge cu putere ;
N'amu sci ce este grija, n'amu sci ce e durere ;
Amu adormí ferice, ferice ne-amu sculá.

Speranti'a, ca albin'a ce vér'a e hranita
Din flori pline de miere, din ros'a in florita,
Si ea se va hrani
Din florile iubirii, din dulcea poesía,
Din visele placerii, din sant'a armonía,
Si câtu vomu fi in viétia si dins'a va traí.

Viéti'a nóstra-atucea va semená, iubita,
C'o lunga di de véra, placuta, nesfarsita;
Si, candu se va lasá
A supra nóstra mórtea, cu lucitóri'a-i cósa,
Va fi calma ca nóptea tacuta si sfósa,
Cà-ci i va fi si-ei mila de a ne turburá.

1867.

I. C. Fundescu.

Jorgu de la Sadagura.

— Comedia in trei acte. —

(Urmare.)

Actulu II.

Actulu se petrece in cas'a comisului Kiulafoglu la Iasi.

Teatrulu represinta o sala nemobilata, cu trei usi; una in fundu, care duce afara; alt'a in drépt'a, ce dà in odàile lui Jorgu; si o a trei'a in stang'a, care se deschide in apartamentulu lui Kiulafoglu. Langa usi'a din fundu, unu dulapu mare cu pendula si cu o ferestuica sub cadranu. Scaunu pe 'npregiuru.

SCEN'A I.

Jorgu (intra pe usi'a din drépt'a, posomoritu si pe gânduri.)

De candu m'o alungatu mosiulu meu din cas'a lui, fatalitatea s'a legatu de capulu meu! . . . tóte mi-mergu pe dosu, si nu-i di in care sè nu am câte-o superare! . . . Am alergatu aici in Iasi, nadejduindu c'oiu gasí distractii, care sè-mi gonésca gandurile cele posomorite; insedaru! . . . Cine cauta distractii in capital'a nóstra, sémena cu nebunulu ce cauta cai morti sè le scóta potcovele . . . Am cercatu de tóte, far a dá de multiamire! . . . Mi-am sdruncinatu sielile pin drosce pe paveo'a nóstra . . . cea venduta caretasiloru! . . . far a câscigá alta placere, decâtu o durere in siolduri, care m'a ténutu la patu vr'o dóue septemani . . . Am alergatu ca unu iepure pe campulu Copoului, far a capetá altu ceva decâtu o oca de colbu in peptu, si deplin'a incredintiare, cà locuitorii Iasiului au fostu si sunt ómenii cei mai colbaiti din tóta lumea . . . Am fostu la balurile mas-

carite . . . vreu sè dîcu, mascuite . . . si m'am intorsu a casa cu ide'a, cà cei mai multi care si-punu masca, o facu pentru cà li-i rusine de obrazele loru! . . . In sfersitu m'am dusu la oper'a nemtiésca, la vodevilulu frantiezu, si la bietulu teatru nationalu, sermanulu! . . . candu móre, candu invía . . . da-i mai multu reposatulu! . . . Si ce multiamire am trasu din tóte aceste pitreckeri ale Iasiului? . . . Nimicu! . . . (se preambila pucinu pe gânduri.) D'apoi creditorii care mi-stau de straja la usia, cum se face diua . . . dà! . . . par cà eu le-am disu sè-mi faca creditu . . . D'apoi Iticu zarafulu carui sînt datoru dóue sute de galbeni, cu dobênda de siesi-dieci la suta pe luna! . . . si care me ingrozesc pe totu ciasulu, c'a da gélba la Agia . . . (cu manía) Dà! . . . cine draculu mi-a disu mie sè me potrivescu Gahitiei! . . . Las' cà din pricin'a ei m'a datu mosiulu meu afara din casa . . . dar apoi s'a si legatu de mine, nebun'a, ca unu scaiu! . . . Nu potu sè me defacu de dins'a nici printr'unu chipu! . . . De siese luni acum de candu siede cu mine totu intr'o casa . . . Ce sè faeu? . . . Am scrisu mosiului meu sè me ierte, si nici nu m'a respunsu . . . Cum draculu sè scapu de Iticu si sè platescu chir'fa odàiloru comisului Agamemnon? . . . (stà pe gânduri) O! ce idea! . . . Comisulu Kiulafoglu siede totu intr'o casa cu mine; (aretandu in stang'a) éta apartamentulu seu . . . éta si alu meu . . . (aréta in drépt'a) Comisiulu Agamemnon ti, dupa alte pecate, si insuratu cu o femeia frumustica ce nu-mi pare pré haina . . . Totu i facu ceva curte . . . én s'o stringu mai de aprópe . . . póte cà . . . mai scfi ce? . . . Iubindu-me cu nevést'a, barbatulu negresitu trebue sè-mi faca creditu, si póte cà m'a si imprumutá cu bani! . . . Barbatii au fostu totu-de-una birnicii amoretasiloru . . . Bravo Jorgule, se vede cà ti-ai ascutitu mintea pe tocil'a civilizatiei din Sadagura! . . . A! . . . cine vine? . . . De ar fi cucón'a Zoitia, femeia comisului! (zarindu pe Gahitia) A! . . . éca draculu pe uscatu!

SCEN'A II.

Jorgu, Gahitia (intrandu pe usi'a din fundu, cu capel'a pe capu si cu sialulu pe umeri.)

Gahitia. Ah! *Georges*, mi-vine lesinu de manía!

Jorgu. Ce ai?

Gahitia. Pune-ti in gându, *mon adoré*, cà m'am dusu la Miculi ca sè-mi alegu o coafiura verde cu pene rosii, si afflu cà a luat-o comisó'a.

Jorgu. Care comisóia?

Gahitia. Femeia lui Agamemnon Kiulafoglu, gazd'a noastră.

Jorgu. Si numai pentru atât'a ti-vine iste-ciale?

Gahitia. Numai pentru atât'a? . . . Ce 'ntrebare-i asta . . . mi-pare curiosu, *Georges*, sè-mi faci o astfelu de 'ntrebare mie, care am jertfitu pentru tine si *reputatie*, si nume, si . . .

Jorgu. Me rogu, nu me mai ameti cu pomelniculu jertfeloru dtale . . . le sciu si ér le scíu pe de rostu . . . Slava Domnului! nu-i di in care sè nu-mi aduci aminte; cà te-ai legatu de capulu meu ca ból'a de omu sanetosu.

Gahitia. Ce vorbe sînt aceste? . . . Tu, *Georges* . . . care me numiai angerulu teu *tutelaire*! . . . tu care me numiai vergura lina si senina! tu sè-mi dici cà ti-am picatu napaste! . . . Ah! câta deosebire-i intre tine si intre nobilulu baronu *von Kleine Schwabe*, care . . .

Jorgu. Care te slavia candu ai fostu la Cernauti? . . . sciu . . . Mi-ai spusu povestea ast'a de-o mie de ori . . . o cunosc! . . . Ii chiar de geaba dar sè-mi mai pomenesci de elu.

Gahitia. Audi, audi tirania! . . . nici nu me lasa acum sè vorbescu! (plangêndu) Ah! . . . vedu cà amorulu teu incepe a se reci, si cà nu-mi mai remane alt'a, decâtu sè moru! . . .

Jorgu. Nu-ti mai udá basmau'a de geaba! Schimositurile aceste me strêngu de gîtu! . . . In tóte dîlele totu tîpete si bocete? . . . destulu, pentru numele lui Dumnedieu! . . . cà m'am saturatu acum.

Gahitia. Te-ai saturatu de-a me vedé plangêndu, omu fara sufletu ce esti! . . . Candu tu insu-ti esti pricin'a cà mi s'au schimbatu ochii in perie de lacrimi . . . Vai de mine! câtu sînt de nenorocita! . . . Eu care i-am jertfitu tóte *palpâtâiile* animei mele! si care l'am redicatu in *fantasi'a* mea pana la alu nóue-spre-diecele ceriu! . . . Ce *desceptie* cruda! ce desceptare fiorósa! . . . ce . . .

Jorgu. Si celelalte multe . . . Le sciu pe de rostu . . . si de vrei, potu sè ti-le spunu eu insu-mi . . . (imitandu pe *Gahitia*) Ce *desna-dejduire amara*! . . . ce lovire *cumplita* pentru anim'a mea! ce durere *sfasiatória*! . . . Tóte aceste, soro draga, sunt bune in Malvina si in Gonzalo de Cordova . . . ér pentru mine, tóte aceste suspinari me facu sè cascu pân' mi-stremutu faleile . . . si câtu pentru lacrimile cu care me stropesci necontentitu, trebue sè scíi cà-mi dau gutunariu.

Gahitia. (Cu manía) *Infame!* . . . Cum te

indresnesci sè me calci in picióre, pe mine care te-am inveluitu in tóte fericirile lumesci, si te-am leganatu pe sinulu meu ca unu copilu ratacitu in calea vietii?

Jorgu. Si aceste le sciu . . . ascépta . . . (imitandu pe *Gahitia*) Pe mine care te-am leganatu si te-am inviatu, ca pe o flóre vestedita, la radiele amorului meu! . . . si care preveghiandu ca unu angeru binevoitoru a supra ta, am departatu tóte furtunele ce aru fi pututu sè sbuciume córdele inimei tale! . . . si celelalte! . . . Vedi, cucóna *Gahitia*, cà le scíu tóte de-a rîndulu, de si nu le-am invetiatu si eu din romantiuri ca dta . . . In sfirsitu inse, vreu sè me talmacescu curatu . . . Cucóna *Gahitia*, m'am saturatu de tóte farafasticurile dtale.

Gahitia. Farafascovenii, eu! . . . *Oh ciél!*

Jorgu. Dar; din pricin'a dtale am facutu pe mosiulu meu sè me déie afara din cas'a lui. . . . Atunci eram unu nebunu, si-acum me caiescu . . . ai intielesu? . . . De siese luni de dile, de candu te-ai legatu de mine, m'ai scosu din tóte mintile si m'ai adusu aici in Iasi . . .

Gahitia. Ingratule!

Jorgu. Aici, nu numai cà m'ai inglodatu in datorii pana 'n urechi, ba inca m'ai si facutu sè lapedu numele tatani-meu! . . . si sè ieu pe alu dtale . . . Audi pozna! . . . sè nu me mai chiamu eu Damieanu, ci *de Rosmarinovici*! . . . dicêndu-mi, cà *Rosmarinovici* bate mai bine la urechi.

Gahitia. *Miserable!*

Jorgu. Si eu, ca unu prostu, me potrivescu ei! . . . Ce-ar dice mosiulu meu candu ar aflá, cà mi-am schimbatu porecl'a familiei, si cà me alungu datornicii pe uliti? . . . Destulu, cucóna *Gahitia*! . . . fôrte ti-multiamescu de dragoste, si te rogu de-acum inainte sè-mi dai buna pace.

Gahitia. O! *quel infame!* . . . Sè-ti dau pace, dupa ce m'ai comprometerisitu? . . . Ah! scíu eu de ce me departezi tu acum de sufletulu teu . . . pentru cà iubesci pe alt'a, pe comisóia.

Jorgu. Ai 'nebunitu?

Gahitia. Te-am intielesu eu de multu, cà mi calci intr'aiurea . . . inse bunu-i Dumnedieu! . . . Mi-a vení privilegiulu sè-mi resbunu . . . si-atunci . . . ceriulu va fulgerá, marile s'oru clatiná si pamentulu s'a cutremurá! (ese turburata pe usi'a din drépt'a.)

Jorgu. Si draculu te-a luá!

SCEN'A III.

Jorgu. Du-te Rusalfile pe ceea lume, si sè

vfi inapoi candu oru esi carasii fripti din Bah-luiu! . . . Me miru, cum de-am pututu traí siese luni de dile cu o dihanfa inveninata ca dins'a? . . . Da de-acum, sè scfu c'oiu vidé tîrgulu Iasiului curatu si fara jidani! me ducu de-aici . . . fugu unde m'oru duce picioarele, ca sè scapu si de Gahitia, si de Iasi, si de Iticu . . .

SCEN'A IV.

Jorgu, Iticu (in fundu.)

Iticu. Par che vorbiai de mine, chicana-siule . . . póte che ai bani?

Jorgu. Piei drace!

Iticu. Acum o trecutu de multu vadeo'a sinetului . . . Credu che mi-i platí acei dóue sute de galbini . . .

Jorgu. Jupane Iticu, nu-i vorba nu-i cà ti-oiu platí, dar . . . mai tardiu.

Iticu. Mai tirdiu nu potu; trebue se me refuesci indata . . . destulu de chindu me porti cu vorbe.

Jorgu. Draga jupane Iticu . . . mai ingadui-me macaru vr'o dóue luni.

Iticu. Dóue luni? . . . nici dóue césuri . . . Pletesci indata, séu me ducu pe Agía? dicu dieu!

Jorgu. Iticule draga! nu te mania; ce draculu! dór sântemu prieteni.

Iticu. Nu stfu nimichi . . . Frate, frate . . . brândi'a-i pe bani.

Jorgu. Itica, Iticutiule . . .

Iticu. Asia mi se cade mie dache am a face cu birbanti.

Jorgu (maniandu-se) Mei tãrtane, ce te obraznicesci? . . . nu te gandesci, cà ti-oiu smulge perciunii?

Iticu (cam cu frica) Perciunii? nu me temu . . . Perciunii mei sint suditi.

Jorgu. Ên ascépta sè ti-i suditiescu eu mai bine.

Iticu. Nu vení, nu, che strig Ghewalt, dîcu dieu! . . . Ce! vrei sè mi si bati dache nu-mi pletesci? . . . Am se te spunu pe Contiu.

Jorgu. Mei tãrtane, se vede cà te mananca chic'a.

Iticu. Eu n'am chichi; eu sint rasu.

Jorgu. Bata-i crucea Judi! . . . de i-arú dá mai degraba afara din tíera, sè scapãmu de dinsii . . .

Iticu. Mie nu-mi pasa, che am bani.

Jorgu. Du-te dracului cu banii-ti cu totu, Litfa afurisita! . . .

Iticu. Me ducu, dar sè scfi che am

se mi 'ntorcu cu tóta Agia, ca sè te ridicu pe susu.

Jorgu (alergandu dupa elu.) Éca Litfa cà nu ese . . .

Iticu (fugindu.) Ghewalt! . . .

SCEN'A V.

Jorgu. Ii in stare s'o faca tãrtanulu . . . Cum sè scapu? . . . De m'asiu intelní cu cucón'a Zoitia, póte c'asiu induplecá-o sè pue pe barbatu-seu chizesiu . . . Cine ese din apartamentulu comisului Kiulafoglu? (se apropia de usia si se uita) Elu-i tocmái, cu femeia lui . . . Me ducu degraba sè-mi facu toalet'a, si-api . . . vai de capulu teu, kir Agamemnon! (ese pe usi'a din drept'a.)

SCEN'A VI.

Kiulafoglu, Zoitia, (intrandu amendoi pe usi'a din stang'a.)

Kiulafoglu (fara surtucu, cu fesu mare si cu ochelari.) *Ma spihi mu,* Zoitia, nu m'ai in-selato . . . crede *mu* che nu m'ai inselat'o . . . *eti na ziso!* (Asia sè traiescu!)

Zoitia. Ei! te credu, te credu . . . dà-mi pace.

Kiulafoglu. *Ma ochi eti.* (Da nu asiá.) Se me credi din totu sufletulu mataluti.

Zoitia. Si din totu sufletulu mataluti, déca vrei . . . Te credu . . . mai multu poftesci? . . . De candu amu pusu iedesiu amendoi, n'am capu sè me odihnescu.

Kiulafoglu. *Mite ego; ma* (nici eu dar) tie se facemu? iadesiu-i mare . . . stfi? . . . Unu salo pentru mat'a daca mi-i insalá, *ke o chisa de capnos* (si o chesa de tutunu) cusut'a pentru mine, daca te-oiu insalá *ego* pe mataluti . . . *Lapon,* fiindu che mune nadazduesco a me fatie ispravnicos, *elpizo* (speru) se castigo totu-odata si *chisaó'a* pentru *sohpeti,* (petreceri.)

Zoitia (cu bucuria) Dieu, mani te faci ispravnicu?

Kiulafoglu. *Oriste?*

Zoitia. Mani te punu in slujba?

Kiulafoglu. *Malista;* de multu alergo, psihi mu; *omos* imprezurerile nu mi-au fostu cu favori . . . *Ostoson tora ime ziguros.* (Asia dar cam sînt siguru.)

Zoitia. Cãtu mi-pare de bine! mi-vine sè te sarutu de bucuria.

(Va urmá.)

V. Alesandri.

O anima.

— Novela de Teresia Ramlau. —

(Urmare.)

Mi se redică perulu in capu. Nu-ti spunu despre lupt'a cu acestu omu. Cu unu tipetu groznicu am rogatu pe Ddieu de ajutoriu, candu se deschise usi'a cu repediune, si o voce intreba:

— Ce se petrece aici?

Am recunoscutu ca e contele, si am cadiutu lesinata la pamentu.

M'am desceptatu in o odaia a castelului, mie forte bine cunoscuta.

Simtiam, ca cine-va mi-asculta resuflarea. Deschisei ochii, o lumina palida luminá cas'a, si mi-costá ostenéla, pana ce putui distinge cine era aplecatu spre mine, si recunoscui in fine cu gróza trasurile palide a contelui. Eu me redicai, elu zacea la picioarele mele.

— Eleno! — díse elu in tonu inmoiátu, — ai bunatate, finesce-mi torturele! Nu me mai poti respinge, ca-ci amorulu meu acuma nu mai este crima, primesce-mi acuma anim'a, care se topesce in amoru, dimpreuna cu man'a mea, se-mi fii consórtá! Apoi vomu fugi, — déca reamintirea trecutului ar nelinisci aici frumos'a-ti anima, — in cele mai departate vai ale Elvetiei, si acolo vomu traí numai fericirii nóstre. Eu voiu aparé mai pucinu culpailu, déca vei recunosce, ca mai multu sum demnu de compatimitu. — Mi-vei iertá tóte, si vei traí cu mine fericita in frumosii munti ai Alpiloru.

— Unde ne va urmá Natali'a? — dísei eu cu batujocora, dupa ce elu si-finí vorbirea.

La acést'a se palí, si eu continuai:

— Preste anim'a sdrobíta si torturata a femeii Dtale mi-ai declaratú unu amoru rusinosu; prin mórtea ei vrei se fii fericitu, se uiti ca esti unu ucigasíu. Conte! asculta cuvintele mele din urma, cari le am pentru dta! Incéta a me mai persecutá cu acést'a petre criminala si a me dobandí prin intrigi. Te urescu, ti-o mai spunu! Si cá se nu credi ca nu-ti cunoscú intrigile, asculta-me: Vilibaldú stá in servitiulu Dtale, — ha! rosiesci? ca te-am pretrunsi, ca sciú ca Vilibaldú a trebuitú se jóce rolulu unui misielu, ca se te recunoscú aperatoriu si se me aruncu in bracia-ti. Conte! ti-o sfatuescu, incéta a me mai persecutá, pentru ca nici odata nu me vei dobandí, ca-ci afara de ur'a mea, mai stá intre mine si Dta umbr'a Nataliei!

Vorbisem cu o emotiune atátu de crescanda, cátu obosita cadiui pe unu fotoliu. Con-

tele se redicá, vini la mine, si faci'a lui palida cu cautatur'a sa profunda lasá a se cunosce o furia atitiata.

— Mi a-i facutu cunoscuta vointi'a din urma, asculta acuma a mea, — díse elu furiosu. Prin neinvóire ai atitiatu in mine unu demonu. Asculta acuma ce vré acést'a. Pana acuma am voitu se te dobandescu prin rogá minte. Indesiertu! De aici inainte te voiu persecutá in publicu si in ascunsu. Te voiu urmari cum urmaresce venatoriulu pred'a sa ce vré se o dobandésca. Mergi unde vei voi, eu te voiu urmá. Déca amorulu nu te-a adusu in bracia-mi, te va aduce lips'a si desperarea. Numai cu respirarea mea ultima te voiu parasí....

Elu tacú, eu nu-i mai respunsei, dar steturamu facia in facia unulu la altulu, ca doi luptatori, ce ascépta signalulu de atacu. Si continuandu eu a tacé, elu se repedi pe usia afara.

Ceea ce ti-am enaratu pana aci, a fostu numai introducerea din tragedi'a vietii mele.

Contele si-tienú cuventulu de minune in-fricosiatu! Eu i-am fostu préd'a sa de venatu.

Parasindu castelulu nu m'am mai intorsu la veduv'a, ci-mi am cercatu unu locu de crescatóre. Nu aveam alte recomandatiuni, decátu pe mine in sa-mi, si cu tóte aceste aflai curendu unu angagementu la o dama de la tíera, care mi-incredintiá crescerea ficei sale cea de 10 ani.

Spirítulu mi se linisci in cátu-va de cele petrecute, asiá incátu putui incepe cu precautiune prelegerile si mi-castigai multumirea damei.

Dar abíá me putui repausá acolo câte-va nopti candu intr'o diminétia capetai de la patrón'a mea o epistola, in care se aflá o suma de bani, — competinti'a mea lumaria, si câte-va síre, prin cari me incunosciiintéza, cá cátu mai curendu se-i parasescu cas'a, ca-ci i-a venitú la cunosciiintia unele lucruri, ce nu se unescu cu onórea familiei loru.

Nu me aperai, ci m'am dusu, pentru ca sciam, ca man'a contelui era, care me loviá, in contra caruia — eu neputinciós'a — nu aveam nici o arma.

Mi-am cautatu unu altu locu, si lu-aflai in curendu, dar si acést'a am fostu silita se-lu parasescu.

Asiá umblám din locu in locu, din orasiu orasiu.

(Va urmá.)

S A E O N U ?

Cum se 'nsóra englezulu.

Am schitiatu intr'unu numeru óre-care cum se facu casatoríite la noi. Acuma vinu a ve povestí câte-va casuri de insuratiuni englezesci.

Mai nainte inse d'a intrá in meritulu conversatiunii mele presinte, trebue sè me plangu de nedreptatea ce mi-se face.

Diuariele din Romani'a mi-necunoscu romanitatea. Ele gandescu, cà eu sum francesu. Mai multu inca. Ele nu vreu sè scia, cà eu sum omu, ci unu — diariu.

Déca scriu ceva in Familia si mi-subscriu cinstita parecla *Figaro*, acele diuarie sunt de parerea, cà ceea ce am scrisu eu, este tradusu din diariulu francesu „*Figaro*“, si déca mi-facu onórea sè me reproducea in colónele loru, ele incepu astu-felu: „Cetimu in „*Figaro*“ de la Paris . . .“

Eu „*Figaro*“ de la Paris? pe candu eu siedu cu nevést'a mea la Urziceni. De la Paris, pe candu nici mosin de stramosiu alu meu n'a fostu la Paris.

Protestezu dara! Eu sum *Figaro* — omu, si nu *Figaro* — diariu; sum *Figaro* — Romanu, ér nu *Figaro* — francesu!

Si acuma sè ve povestescu cum sè 'nsóra englezulu:

*

Cutare negutiatoriu englesu, din Jamaica, scriindu comissionariulu seu din Europ'a, i adresà si aceste cuvinte:

Post-scriptum. De óra-ce mi-am propusu sè me 'nsoru, si de óra-ce intre frumósele din imperiulu cerescu, in care siedu, nu gasescu nici una, care sè-mi placa: te imputernicescu a-mi tramite cu prim'a corarabia, care va plecá incóce, o féta tinera, care sè aiba urmatóriele calitati:

„O talia mijlocia, figura placuta, blandétia, renume bunu, sanetate deplina, ca sè fia capabila a trai sub clim'a d'aice, ca nu cumva sè fiu silitu a-mi cautá alta consórta.

„In câtu privesce zestrea ei, eu nu poftescu nimica. Dar sè nu fia mai betrana de 25 ani, si mai tinera de 20.

„Déca vei gasi, tramite-mi-o numai decátu!“

Comissionariulu primindu avisulu acest'a, numai decátu incepu sè caute mirés'a dorita. Nu peste multu elu si gasi un'a, o féta de 21 ani, pe care o ospedá cu urmatóri'a scrisóre:

„Domnule! Conformu dorintiei dtale éta ti-tramitu o féta, care posede calitátile cerute de dta.

„Frumós'a persóna duce urmatóriele documinte: o carte de botezu, unu atestatu despre natiunalitatea sa si caracterulu seu; o adeverintia de la vecini despre moralitatea ei, si in fine unu atestatu de la medicu despre sanetatea si constructiunea ei corporala.“

Englesulu nostru chiar se preamblá in portu candu vaporulu sosi. De odata elu zari o féta fórte frumósa. Ea se apropiá de elu, si lu-intrebà, déca nu cumva tocmai dinsulu este negutiatoriu care a cerutu o mirés'a din Europa? Déca e dinsulu, éta i-a adusu o epistola.

Negutiatoriu ceti epistol'a, luà de bratiu fét'a, si inca in diu'a aceea se cunnà cu ea.

*

Unu nobilu englesu intr'o nópte nici decátu nu putù sè dórma. Nu sciea ce sè faca? I plesù prin minte o idea, sè se 'nsóre, si inca indata.

Se scolà numai decátu, sunà clopotielulu, servitoriulu se infatisiá, i porunci, sè-i tramita o féta.

Servitoriulu esi, intelni o féta, servitóre in casa, si o tramise in laintru la domnulu seu.

Englesulu i díse:

— Du-te iute si te 'mbraca frumosu, pe urma sè vij la mine.

Fét'a, nesciindu ce voiesce domnulu seu, implinì dorinti'a lui, si se rentórse frumosu imbracata.

Englesulu o duse indata la biserica si se cunnà cu ea.

*

Unu altu englesu s'a hotaritu sè se insóre, si inca asiá, ca femeia pe care o va peti, trebue sè se declare pana ce dinsulu va fumá o pipa de tutunu.

Deci si-implù pip'a si se duse la o femeia si i cerù man'a. Fét'a a fostu suprinsa de onóre, i-a si placuta petitoriulu, inse asiá multu a tandalitu cu respunsulu, incátu tutunulu din pipa a arsu. Englesulu, ca sè remana fidelu propusului seu, se departà numai decátu.

Elu se duse a casa, si-implù pip'a de nou si merse la o alta féta, pe care asemene o peti.

Ea se invoì indata si contractulu de casatoria fu subsemnatu mai nainte de-a arde tutunulu din pipa.

*

Unu caletoriu englesu sosi sér'a tardiu in o ospetaria provinciala, unde si-cerù o odaia.

Inse odàile erau tóte ocupate. Numai a copilei ospetariulu mai erá libera.

— Vedi dara, — díse ospetariulu, — cà nu-ti potu dá nici o odaia.

— Asiá dara, — respunse caletoriulu englesu, — ceru man'a domniórei.

Si ca sè-si capete o odaia, elu luà de socia pe fia o ospetariulu.

Figaro.

B o m b ó n e.

De câte-va dile a sositu la Budapesta unu omu, care e intr'atâta de secu, incátu se aréta pentru bani. Elu nu are decátu numai pele si óse. Cerculatiunea sangelui inca se póte vedé prin vénile sale.

Elu dice, cà este americanu. Noi inse credemu, cà e vr'unu bietu fostu — invetiatoriu romanu.

*

Dialogu intre doi copii:

— A muritu tat'a.

— Iubitu-ai multu pe tata-teu?

— Multu! Dar totusi nu me pré dóre, cà elu a muritu, pentru cà in ceriu vomu conveni éراس.

— Dar nu-lu vei cunósce.

— Ba cunósce. Voiu totu cautá unu angeru cu

nasu rosiu, si déca voiu gasi unulu, — acel'a va fi tat'a.

*

La tribunalulu corecionalu din Paris :

— Iertare, dle presiedinte, — dise acusatulu, — dar eu facu protestu in contra judecatoriloru.

— Dóra poftesci jurati ?

— Ba.

— Pentru ce protestedi dara ?

— Pentru cà toti judecatorii sunt inimicii mei personali.

— Cum poti dice acést'a ?

— Asiá, cà ei deja de cinci ori m'au condamnatu.

*

„Charivari“ povestescé urmatóri'a conversare picanta :

— Principele e fôrte inamoratu. Elu iubescé pana la nebunía pe idealulu seu. I-a oferitu o jumetate de milionu, déca va merge cu dinsulu la Florentia.

— Si ea a refusatú ?

— Da.

— Nu e cu putintia.

— Dar e asiá.

— Dar nebuna-i muierea aceea ?

— Ba, dar e virtuósa.

— Asi ! Virtute de asta e ridicula.

— Dar ea are barbatu.

— Ce mi-ar pasá mie de barbatu.

— Inse barbatulu acel'a — esti dta.

Curierulu modei.

Budapesta 3 juniu.

Scumpa amica !

A trecutú unu timpu indelungatu de candu nu ti-am scrisu. Póte cà m'ai si uitatu de totu, séu — déca nu m'ai stersu din memoria — de siguru esti de pare-rea, cà eu am facutu astfelu.

Nu crede, iubit'a mea ! Si ea sè te convingi, éta vinu a-ti scrie de nou.

Mod'a de primavéra e destulu de interesanta. Are multe produse frumóse. Croiulu taliei (Leib) à la Jeane d'Arc esceléza in tóte toaletele, cari se decoréza cu tóte colorile posibile.

Intre stofe mai multu se pórtá „Minois.“ Acésta credu cà va jucá unu rolu mare si in érn'a viitória. E atátu de frumósa, incátu nu me potu conteni de a nu scrie ceva despre ea. Stof'a numita e fabricatiune chinesisá, colórea ei e mai deschisa decátu metas'a cruda si sémena mai multu a alba galbenía ; tiesetar'a ei sémena a moll finu, dar pipaitur'a-i ni reamintescé creponulu. Pretiulu unuí cotu 1 fl. 40 cr. — 2 fl. 25 cr. De multe ori din ea se face numai tali'a fara maneci si tunic'a, si rochi'a se gatesce din metasa colorata ; cu masle de panglica totu de acésta colóre se decoréza si tali'a si tunic'a.

Pentru paletóne se intrebuintiéza desu frumós'a stofa „grenadine perlé.“ Acésta stofa de curendu inventata — precum si numele aréta — e inzestrata cu nesce puncturi lucie, cari sémena a margele. Latimea e $\frac{3}{4}$ cotu, si pretiulu 2 fl. 95 cr. Totu spre scopulu acest'a se cumpera si „Ramagé“, pretiulu 3 fl. 50 cr., „Phantasie renaissance“ 2 fl. 75 cr., guipure, antique si celalalte.

Pelerile de radecini cu paretí de rips, cu decora-tiuni albe si negre, cu multe flori, se pórtá in generalu.

Incheiu aceste sire, poftindu-ti petrecere buna la scald'a unde vrei sè pleci.

A ta amica

Alesandrina.

CE E NOU ?

Diet'a Ungariei este éراسi conchiamata, intoc-mai precum anunciarámu in nrulu trecutú, pe 28 augustu. Alegerile viitórie se voru face de la 1 pana la 10 julie.

Miscarile electorale s'au inceputu in tóte partile. Tóte partidele au grabitu a-si pune candidatii loru. Intre Romani inca s'au inceputu ici-colo ceva miscare. Dintre fostii deputati, dlu Georgie Ioanovicu — fiindu pré ocupatu cu filologi'a unгурésca — nu mai vré sè primésca mandatulu. In loculu lui se lucra pentru alegerea unuí unguru. In loculu dlui Alessiu Popescu la Sasca dlu Stefanu Antonescu si-a pusu candidatur'a. Romanii din Satumare inca dau unu semnu de viétia. Chiar acuma primimu invitarea la o conferintia, care se va tiené la 15 junie in opidulu Seini, pentru intielegere despre tienut'a politica solidaría fatia de alegerile viitórie. Romanii din cerculu Alesdu, Biharia, tienura la 2 junie in Vadu totu asemenea conferintia.

Corpurile legiuitoire ale Romaniei s'a deschisu la 19/31 maiu in sesiune éstraordinaria, avendu — intre altele — a dá si concessiunea liniei de junctiune Ploiesci-Predólu.

† **Conferintia Romaniloru din Transilvani'a** s'a tienutu la 23 maiu in Sibíiu. Au participatu 163 de barbati din tóte partile Transilvaniei. Presiedinte se alese dlu dr. Ioanu Ratiu, notarii domnii : I. M. Moldovanu, dr. Racuciu si Ionu Porutiu. Desbaterile au fostu pe càtu de serióse, pe atátu de momentóse. In urm'a acestora sér'a la 9 óre se proclamá ca conclusu principiulu *passivitatii absolute*. In contra a votatu numai optu insi. Unu momentu sublimu a fostu totu cu acésta ocaziune, candu intre aplause indelungate si cu unanimitate s'a enunciatu principiulu solidaritáti inre toti Romanii din Transilvani'a.

Salvi a patitu-o. Amu scrisu si noi, cà dinsulu voiesce sè intréca pe Zubovicu si cà totu in acelu restimpu, in care acesta a calaritu din Viena la Paris, dinsulu voiesce sè calerésca din Buda pana la Paris. Dinsulu a si plecatu, inse pe cale ranindu-se piciorulu calului, Salvi n'a fostu in stare sè inainteze mai departe decátu Nancy. Si astfelu dinsulu a perdutu remasiagulu.

Diet'a Croatiei s'a deschisu la 26 maiu. Primele agende i-au fostu promulgarea legiloru sanc-tionate.

✶ **Maialu romanescu.** Tinerimea romana din Oradea-mare a arangiatu la 29 maiu la scaldele „Felix“, aprópe de Oradea-mare, unu maialu romanescu. Venitulu a fostu destinatú pentru cei pagubiti prin focu in Sebesiu.

Choler'a grasséza in India, si inca din ce in ce mai grozavu. Unu trenu din Benares, care ar fi trebuitu sè sosésca sér'a la optu óre, a sositu in alta di diminé-ti'a la 9 óre, in Lucknov, pentru cà pe cale a trebuitu

sè se depuna mortii. Unu altu trenu, care a sositu totu in diu'a aceea, a adusu optu morti.

Gelea in China. Precum scrie diuariulu „Borchow Herald“, guvernulu chinesisu are multu necasu cu supusii sei, cari nu voiescu sè gelésca pe repansatulul imperatu. Acelora apoi li se aplica asiá batâi sanetóse, in câtu au cauza dupla de a geli.

„Schiller“, cufundat'a corabia — despre care amu scrisu mai pe largu in nrulu penultimu — zace si acuma in fundulu mării. Unele obiecte s'au mai scosu, precum si nescce cadavre. Numerulu mortiloru gasiti pan'acuma e 50.

Unu omu arsu. Joi la 28 maiu s'a escatu focu in o pivnitia din Budapesta. In magazinulu unui fabricantu de rachiu s'a aprinsu spiritulu. Elu si doi adjuncti tocmai lucrau acolo. Adjunctii, vediendu pericolulu, fugira numai decâtu afara si scapara; inse stapanulu voindu a stinge foculu, o patî grósmicu. I se aprinsera hainele si in timpu scurtu elu erá in flacari, ardea. Ómenii veniti intru ajutoriu i intinsera josu o sfóra, elu o prinse, si incepù a se innaltia, — dar pe candu erá la jumetate, sfór'a se rupse, si elu cadîu in pivnitia unde spiritulu versatu din buti ardea. Pe candu sosira pompierii, nefericitulu erá mortu.

Atentatu in Budapesta. Deputatulu Vizocnei, Korizmits László, se preamblá in 28 maiu in promenad'a Elisabeta din Pesta. De odata unu individuu se apropiá de elu, scóse din busunarin unu pistolu si ludecarea a supra lui. Fiindu cà nu l'a nimeritu, voiá sè descarge si a dóu'a tieve, dar unu organu alu politiei lu-opri. Atentatorulu fu prinsu indata. Dinsulu se chiama Filaki, si e unu — nebunaticu.

Cum si-a resbunatu nevést'a. Soci'a unui plugaru din Kisbér a bagatu de séma, cà barbatulu ei iubesce pe alt'a. Ea dara a panditu candu barbatulu se aflá la nóu'a sa alésa, si sarindu in mijloculu loru, a umplutu ochii si gur'a celeialalte cu piparca.

180,000 de ómeni beti fure arestati anulu trecutulu in Angli'a. Er flegmaticulu poporu englezescu a consumatu beuturi spirituóse in pretiu de 1200 milíone de fl.

Róza Sándor n'a fugitu din temnit'a de la Gherla, ci se afla si acuma acolo sub paza buna. Asiá ni se scrie din Gherla.

Érasi unu emulateriu. Resaru emulatorii, ca buretii dupa ploi. Éta unu profesoru cu minte din Viena, dr. Wurzer, s'a remasitu in 2000 de fl., cà elu in 14 díle va merge pe josu din Viena pana la Genova. Dinsulu si-a si comandatu 14 perechi de calciuni.

Unu gustu curiosu. Se dice, cà tóte gusturile sunt naturale. Déca ne-amu indoí despre acésta, diarulu „Kingston Freeman“ ni-ar da o desmintire cu nararea istoriei unei dame din Kingston, care a contractatu obiceiulu d'a inghiti ace. Ací nu este vorb'a americana, de ace de capu; nu, noi voimu sè vorbimu de ace miei cu gamalie atátu de trebuincióse dameloru la toaleta. Si celu mai straniu este, cà acestu obiceiulu o ingrasia, in locu sè o slabésca, la ceea ce ar trebui sè ne acceptámu. Acésta dama care avea, ca si tóte femeile, obiceiulu d'a tiné, pe candu se imbracá, ace in gura, inghiti fara voi'a ei o duzina intr'o dí. Atunci, cum fiecare si-póte inchipui, desperarea ei erá mare si se acceptá la o mórte sigura. Trecéndu inse mai multe díle fara ca ea sè simtia nici o durere din acestu accidentu, nu numai cà nu se ingrijí, dar se pare inca cà ea a contractatu de atunci inócece unu gustu iresistibilu pen-

tru ace cu gamalie, de care inghite din timpu in timpu câte o jumetate de duzina. Si fiindu cà acésta duréza de aprópe unu anu, avemu dreptulu sè o credemu totu asiá de imbracata cu arama pe din nauntru, precum sunt fregatele pe din afara. Curiosulu este, cà la primul de-junu de ace cu gamalie acésta dama erá slaba, siubreda si fragila, si vecinicu bolnava. Dupa câte-va septemani de la inceperea acestei cure, starea sanetátii sale incepù sè se amelioreze, si asta-di, cu câtu ea inghite mai multe ace cu gamalie, cu atátu este mai sanetósa. Ce subiectu splendidu se ofera cercetárilor sciintiei.

Unu actu de curagiú femiescu. Provinci'a Almeria, a fostu totu-de-una cea mai renumita, ca cuibu alu banditoru. Nici unulu dintre banditi n'a fostu curagiosu ca Iose Benito; in cursu de 15 ani acesta facea in provincia cele mai mari revagie, fara ca cine-va sè fi cutediatu a-lu omorí, cu atátu mai pucinu alu tradá. — Elu devenise asiá de ingrozitoru, cà toti se supunea orbesce porunciloru lui; unu cuventu din parte-i, erá unu ordinu. In cele din urma, elu vesti unui locuitoru din Gosyol, cà este amoresatu de fic'a sa, si cà tatalu, elu insusi trebuia sè i-o aduca. La acestu anuntiu, tatalu tresari, fét'a inse i díse „Lasa-lu sè vie, veti vedé ce primire am sè dau.“ Dupa dóue díle, banditululu vediendu cà fét'a nu i se aduce, s'a prezentatu singuru diu'a 'n amiezee mare, la locuinti'a parintelui; tatalu inspaimentatu a fugitu; fic'a sa inse, retragéndu-se in camer'a ei, tinea in mana unu toporu. Banditululu o urmaresce, ea, fét'a, in vârstra de 23 ani, lu-acceptá ascunsa dupa usia pe care o lasá pucinu deschisa; pe candu banditululu trecuse pragulu si intrá, de odata i dá o lovitura, i sparge capulu in dóue, si cade indata mortu. Locuitorii cu deosebire multiumiti de acestu actu de curagiú, au oferitu fetei ca recompensa o coróna de auru, represintandu toporulu. Er guvernulu o decoratiune de merit.

O lectiune buna. Cetimu in „Curierulu de Iasi“: Lectiunea primita de dlu ** in dílele aceste va servi la multi tineri reu crescuti, cari nu se sfiescu a face reflesiunile loru, reu plasate, cu glasu tare, de câte-ori vedu o femeia singura, pe strade, restauratiuni séu in alte stabilimente. Dlu ** se gasia la gar'a din Iasi, c'unu amicu alu seu, luandu bere. Totu la aceea mésa, putinu mai departe, statea unu altu domnu, candu d'odata intrá o dama singura, pré frumoasa. Dlu **, dupa obiceiulu seu, fixéza dam'a, si nu se opresce a face observatiunile sale cu glasu tare, cu gându sè fia auditu de ea. Domnulu care statea totu la aceea mésa se apropia de dlu ** si lu-intréba déca cunósce pe aceea dama. Nu, domnule, i respunde dlu **. „Atunci vei sci, cà-i femeia mea“, si dicéndu aceste, i aplicá pe obrazu dóue palme bine simtite.“

Doi talhari. Diariulu „le Gaulois“, naréza urmatori'a farsa a doi pungasi: Eri, la dóue óre dupa amiédi, la coltiulu stradei Souflot si alu bulevardului St. Michel, unu Englesu opresce pe unu trecatoru imbracatu intr'unu modu fórte elegantu si-lu roga sè-lu conduca la Pantheon, pe care doresce sè-lu viziteze. — Trecatorulu, cu cea mai mare curtenia, nu refusá sè serve de cicerone noului debarcatu. Pantheonulu fu vizitatu in tóte amenuntele sale si ei esira dupa o óra. — Englesulu, incantatu si plinu de recunoscintia, oferi calausei sale se ia ceva si intrara intr'unu stabilimentu fórte cunoscutu din strad'a St. Jacques. Dupa câte-va consumatiuni, ciceronele si-luà diua buna de la strainu, scusandu-se cà nu mai póte stá din caus'a unei intèlniri ce avea si care nu suferia nici o intardiare. Cordiale

strinsori de mana insotira despartirea. D'abia inse in-detoritóri'a calauza pasise pragulu cafenelei, si Englesulu, chiamandu ca sè platésca consumatiunile, scóse unu strigatu teribilu. Apoi, resturnandu scaunele, in-brancindu pe consumatori elu se repedi in ulitia strigandu: Puneti man'a pe hotiu! Ciceronele se departá cu pasi repedi; dar Englesulu, gratia picióreloru sale cele lungi, lu-ajunse la unu coltiu de ulitia. Gradistii de pace intervenira si condusera pe cei doi individi la postulu vecinu. Acolo, se facu o descoperire ciudata. Pung'a strainului trecuse in pozunarulu ciceronului si aceea a ciceronului in alu Englesului. Cei doi buni amici de câte-va momente, amendoi pungasi celebrii, se furasera unulu pe altulu. Si unulu si altulu au fostu mentinuti la arestu.

O cruda resbunare. Florina, este o féta pré frumósa, cu ochiulu negru si vioiu, perulu buclatu si negru, gátulu ca alu unei lebede, ar dice unu poetu, si o pelitia alba ca zapad'a; mai are inca ce-va; este artista. Artea sa consta in a domesticii animale selbatece. Dins'a se afla asociata cu mai multi alti artisti si se afla in Sicilia. Are de amantu pe unu june atletu din trup'a sa. Nimeni nu se tine mai graciosu ca dinsulu, cu capulu in josu, cu bratiile incrucisiate, cu piciórele trecute printr'unu inelu de feru, si tinendu in dinti o greutate de 20 kilograme. O nobila din Palermo se in-amorá pana la nebunia dupa junele atletu. Juna, frumósa si avuta, reusi numai de cátu sè-lu aduca la piciórele sale. Florina ghiel, intielese ceea ce se petrecea, dara si-ascunse torturele sale. Nici o-data surisulu seu nu fu mai dulce: dara la ardiétoarele sale saruturi, elu respundea cu o recéla evidenta. Intr'o séra representatiunea fusese din cele mai stralucite. Florina bicuise pe lei si pe tigrii, si i constrinsese sè se culce la piciórele sale. Lampele se stinsesera si Florina nu-si scosesse inca costumulu seu. „Am sè-ti vorbescu, dise dins'a atletului. Aici, numai de cátu!“ Junele fu esactu la intelnire. „Mai me iubesci tu?“ intrebà Florina. „Totu-de-una.“ „Scii tu cà asiu muri déca ai iubi pe alta?“ „Ce ideia!“ „Dar te-asiu omori pe tine mai nainte.“ Atletulu surise. „Si cum ai face tu acésta?“ „Uite asiá“, respunse Florina. Si dins'a lu-impinse cu putere in colivi'a animaleloru selbatece. Pe candu leii si tigrii sfasiau pe nenorocitul atletu, Florina i atitiá cu nuiéu'a sa. Se crede cà va fi achitata.

Flamur'a lui Hymen.

Dlu Georgiu Feieru, avocatulu in Borosiu-Ineu, la 2 juniu si-a incredintiatu de flitóri'a socla pe domnisiór'a Silvia Popoviciu, fic'a dlui Alessiu Popoviciu avocatulu in Comlausiu, comitatulu Aradu.

Dlu Atanasiu Cimponeriu, jude ordinariulu la tabl'a regésca in Budapesta, la 19/31 maiu si-a serbatu cunun'a cu domnisiór'a Silvia Popoviciu in Caransebesiu.

Dlu Simeonu C. Margineanu, candidatulu de avocatulu in Brasiovu, la 18/30 maiu s'a cununatu cu domnisiór'a Cornelia Strimbu, fic'a dlui proprietariulu de acolo Georgiu Strimbu.

Biserica si scola.

✕ **Sinodu la Blasiu.** Aflámu cu bucuria, cà Pr. Ssa parintele mitropolitulu din Blasiu a conchiamatu pe 16 junie st. n. unu sinodu archidieceasanu. Acestu sinodu

va fi compusu din $\frac{2}{3}$ parti mireni si $\frac{1}{3}$ preoti. Asiá dara la Blasiu si la Gherla s'a introdusu sinodalitatea. Sperámu, cà si din Oradea-mare si din Lugosiu vomu primi asemenea sciri placute.

Bataia pentru unu rabinu. Jidovii din comun'a Sniatyn in Galitia si-au alesu unu rabinu. Au fostu doi candidati, prin urmare dóne partide. Dupa alegere cei cadiuti incepura bataia, unu jidovu remase mortu pe campulu luptei, éra mai multi fure raniti.

Episcopulu rutenu alu Muncaciului, dlu Pász-télyi, a emisu unu cerculariu in dieces'a sa, prin care ordóna, cà limb'a unгурésca sè te introduca in tóte scólele poporale ca obligatória. Inaintámu!

✕ **Sinodulu Romaniei** s'a intrunitu la 19/31 pentru alegerea noului mitropolitulu-primate, in loculu lui Nifonu, a carui mórte o anuciámú mai la vale. Precum aflámu din diuarieloru din Romanía, bravulu episcopulu alu Dunarei-de-josu, invetiatiulu Melchisedecu are mai multa sperantia de a fi alesu.

Societati si institute.

✕ **Adunarea generala** a despartimentulu VI alu Asociatiunii transilvane (neadunandu-se in Ilia-Muresiana destui membri) se va tiené la Deva in 3/15 junie.

Paingini scumpi. Museulu din Budapesta a cumperatu renunit'a colectiune de 1000 de paingini a lui dr. Bock, cu 1000 fl.

O domnisióra americana a infintiatu o societate de loteria. Cam betranutia ce éra, i plesni prin minte o idea curiósa, cà cástigurile sè fia totu fete. Firesce, cà nrulu primu fu ea. Unu francesu avu rar'a fericeire d'a o cáscigá. Se dice, cà de bucuria francesulu indata se facu calugaru si se jurá, cà elu pana-i lumea nu se va insorá. Elu capetase biletulu de la unu amicu alu seu, fara a sci ce se va cáscigá.

Literatura.

✕ **„Romanulu“** este éراسi opritu de a puté intrá la noi. De trei septemani nu l'amu mai primitu. Caus'a opririi sale este limbagiulu seu nationalu. „Trompet'a“ propune, ca guvernulu Romaniei sè eschida de pe teritoriulu romanescu tóte diuarieloru unuresci.

✕ **„Lucéferulu Romaniei.“** Acestu titlu pomposu lu-pórta o pré modesta foitia, aparuta de curendu la Bucuresci, dirigiata de I. R. si D. C. Va est de dóne ori in luna, promitiendu a fi científico-literariulu cu ilustratiuni.

✓ **Dlu P. S. Aurelianu** a publicatu la Bucuresci unu opu interesantu, intitulatu: „Economía nationala. Tiér'a nóstra. Schitie economice a supra Romaniei.“

✕ **„Rapirea Bucovinei“**, asiá se numesce o drama istorica nationala in 3 acte si 10 tablouri, compusa de mai multi autori dramatici romani, si aparuta la Bucuresci. Noi n'amu vediutu-o. Ar fi de doritu, ca librarii séu autorii cartiloru aparute in Romanía sè tramita si redactiuniloru de dincóce de Carpati câte unu esemplaru, ca astfelu sè fimu in stare a publicá recenziuni mai detaiate, ceea ce este si interesulu autoriloru séu alu editoriloru.

T e a t r u.

✕ **Fét'a mamei Angot**, cunoscut'a si multu aplaudat'a opereta francesa, s'a tradusu si in romanescu, si

in érn'a trecuta s'a jucat la Iasi cu multu succesu. De curendu trup'a din Iasi a represintat'o si in Bucuresci. Acést'a e singur'a opereta tradusa pan'acuma romanesc.

† **Dn'a Fani Tardini** jóca cu trup'a sa la Pétra.

✦ **Teatrulu celu mare in Bucuresci.** Compani'a

dramatica represintata de M. Pascaly, cu concursulu dómnei R. Stavrescu la 17 maiu jucà piesele: „Supliciulu unei femei“, drama in 3 acte de E. Girardin, tradusa de M. Pascaly; „Orfanii regimentului“, Comedia in 2 acte, (De?) tradusa de dlu M. Pascaly. Music'a de F. Wiest.

„Dinorah“ se jócà in Oper'a cea mare din Paris. — Mr. Paxter erà entusiasmatu. In entusiasmulu seu elu nu bagà de séma, cà cine-va i-a furatu orologiulu. Pe urma totusi observà lips'a orologiului, deci se scolà cu sange rece si adresà publicului următoriele cuvinte: „Domnulu acél'a, care mi-a furatu orologiulu, sè bage de séma, cà acél'a repetéza in totu patriariulu de óra si inca cu sgotu mare.“ La aceste cuvinte unu domnu din vecinatatea lui incepù indata sè se misce, si voi sè plece. Englesulu inse lu-prinse de guleru, si si-cerù orologiulu. — Acél'a i-lu intinse cu tóta delicateti'a. Publiculu a risu cu placere de apucatur'a englesului.

Tribunale.

Unu pungasiu. Diariulu „Tribune“ din New-York publica urmatori'a epistola a unui pungasiu, (talhariu): „Domnule redactoru! Pré adese ori se intempla, cà noi gasimu intre obiectele ajunse in manile nóstre si nesce epistole si fotografii. Noi le-amu tramite bucurosulu la stapanulu loru, pentru cà n'avemu nici unu folosu de ele, inse nu scimu adres'a. Ne rogàm d'ara, ca onorab. publicu sè binevoiésc'a a pune in portfoiu si câte o carta de visita, ca sè scimu unde sè innapoiàm obiectele, ce nu ni trebuiescu. Unu pungasiu.“

Notari publici. Advocatii si fostii deputati, dnii: Demetriu Bonciu, Petru Nemesiu si Mihaiu Bésán, fure numiti notari publici. Primulu la Aradu, alu doile la Brasiovu si alu treile la Lugosiu.

Suvenirea mortiloru.

Mitropolitulu Nifonu primatulu Romaniei, a incetatu din viétia int'unu modu fórte grabnicu, la 5/17 maiu. Ceremoni'a inmermentarii s'a facutu cu tóta pomp'a cuvenita. Domnitorulu asistà in persóna cu cas'a sa civila si militara; militari, Senatori, Curtea de Ca-

satiune si autoritátile superióre asistara asemenea. Serviciulu divin u a fostu celebratu de Pr. SS. loru Episcopii de Buzeu si Argesiu, de doi archierei si mai multi preoti. Pr. SS. Episcopulu Iosifu a rostitu discursulu funebru, aretandu meritele repausatului care represintà timpu de 25 ani biseri'a romana. Inmormentarea a avutu locu la monastirea Cernic'a.

Aronu Bordanu, preotu in comun'a Conana inferióra, districtulu Fagarasiului, a repausatu la 15 maiu, in etate de 37 ani.

Anica Janza, soci'a dlui Ioanu Janza, protopopu in Ulpia-Traiana, a repausatu in etate de 33 ani.

Deslegarea ghiciturei de siacu din nr. 17:

Asià-i sórtea, asià
in lume,

Totu ce pórtà-unu
dulce nume,
Totu ce-i falnicu
si frumosu

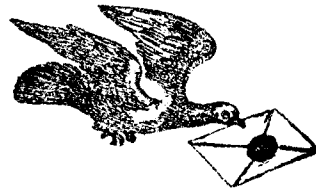
Curendu pere, curendu móre,
Ca unu cantecu, ca o flóre,
Ca unu fulgeru luminos.

Alesandri.

Deslegare buna primiramu
de la dómnele si domnisió-
rele: Maria D. St. Nalbantoff,

Ana Pastila n. Braia, Emilia Popu n. Marcusiu, Maria Iosofu n. Ioanovicu, Amalia Socolu, V. A. Muntenescu, Maria Belesiu, Silvia si Iulia Moldovanu, Sofia Cernescu, Elisabeta Mihaiu, Maria Lalusia, Sofia si Mariti Ionutiasiu, si de la dnii: Pavelu Ursu, N. I. Baboianu si Demetrie M. Iosofu.

Post'a Redactiunii.

Bistritia. Le-amu primitu. Catu mai curendu. Multiamita si salutare amicala!

Rehusele sosite in septeman'a trecuta nu se potu publicà.

Sibiú. Nrulu reclamatu s'a tramisu. Dar nu mai aveti pentru noi vr'o novela?

Dsiórei M. I. in Semeacu. Din „Selavulu Amorului“ pan'acuma a aparutu dóne tomuri. Fia-care consta cate 1 f. Tomulu alu treile se afla sub tipariu.

Dnei A. M. Tocmai asià. La prim'a ocaziune. Multiamita adanca.

Dómnei I. C. Complimentele nóstre. Suprinderea a fostu pré placuta.

Proprietariu, redactoru respundietoriu si editoriu: IOSIFU VULCANU.

Cu tipariulu lui Alesandru Kocsi in Pest'a. 1875. Calea tierei nr. 39.